De onkruidbestrijding in vaste planten is een groeiend probleem, merkt teeltadviseur Henk van den Berg. Er zouden voldoende beschikbare middelen moeten zijn, maar het sortiment is groot. Welk middel is nu voor welk gewas bruikbaar? En nog belangrijker: de manier van toepassen. 'Doe geen concessies!'

Tekst: Henk van den Berg
Fotografie: René Faas

'Elk compromis wordt keihard afgestraft'

Vaste planten hebben een chemische gevoeligheid. Bekend is dat die voor een deel kan worden bepaald door de gevoeligheid van de plantfamilie. Toch zitten hier soms verrassende verschillen per geslacht tussen. Dan is er nog de technische gevoeligheid voor een chemisch middel. Oftewel, als het middel niet bij de plant kan komen, is er vrij weinig kans op schade. Tot slot worden er nog extreem veel concessies gedaan bij de toediening. En dat terwijl een perfecte toediening onder de juiste omstandigheden vaak veel belangrijker is dan de middelkeuze.

CHEMISCH

Wanneer een plantsoort ongevoelig is voor een onkruidbestrijdingsmiddel, kan dit middel dus veilig gebruikt worden. Vaak geldt dat het middel onder bepaalde omstandigheden door het gewas verdragen wordt. Meestal gaat het dan om de toepassing voor opkomst. Bij afbrandmiddelen is dit vaak het geval.
Een middel wordt schadelijk als er lang na het toedienen een bodemwerking plaatsvindt waar de plant niet tegen kan. Het moeilijkste deel van de onkruidbestrijding. Immers, directe schade valt snel op, maar indirecte schade… Dit is vaak 'gokwerk'. Hoe weet je nu dat een plant iets minder groeit door een onkruidbestrijdingsmiddel? Misschien is de grond niet goed of is er te weinig water gegeven.
Het probleem wordt nog groter als een middel de ene keer wel schade geeft en de andere keer niet. Eén keer een goed resultaat is nog geen garantie dat het middel veilig is. Het is dan ook heel belangrijk dat er goed wordt opgelet en geregistreerd. Schrijf alles op, zodat later een goede conclusie kan worden getrokken.

TECHNISCH

Minstens zo belangrijk is de technische gevoeligheid. Een middel kan geen schade veroorzaken als het nooit in contact komt met de plant. Dit in tegenstelling tot sommige gebruiksvoorschriften die aangeven dat een plant eerst goed aan de groei moet zijn om het middel te kunnen verdragen. Het gaat dan echter vaak om bespuitingen over het gewas heen, zoals dat vooral in de boomteelt en akkerbouw gebeurt.
Bij het gebruik van bodemherbiciden is het juist andersom. Als deze worden gebruikt voordat de planten wortels hebben, komt de plant er niet mee in contact. Het is dus heel goed mogelijk dat een middel in net geplante gewassen geen schade geeft en in tweejarige gewassen van dezelfde plant wel. Dit komt doordat de wortels van tweejarige vaste planten tot in de bovengrond zitten en dus bij de bespuiting met het middel in contact komen. Een groot verschil met bolgewassen, die de wortels vaak veel dieper hebben zitten. Het gebruik van middelen die de onkruidbestrijder beter aan de grond hechten, kan een grote hulp zijn.

OMSTANDIGHEDEN

Het belangrijkste onderdeel van de chemische onkruidbestrijding is en blijft de toepassingstechniek en de toepassingsomstandigheden. Zolang hier niet prioriteit aan wordt gegeven, zal de chemische onkruidbestrijding een gevaarlijk spelletje blijven met wisselende resultaten.
Als de verpakking vermeldt dat het middel op vochtige grond gespoten moet worden, is dit ook echt het geval. En niet een beetje vochtig, maar echt vochtig. Wachten op de juiste omstandigheden, houdt vaak in dat er te lang wordt gewacht en dat het stadium van de planten niet meer klopt. Ditzelfde geldt voor toepassing bij donker weer. Wanneer je – omwille van de tijd – toch voor zonnig weer kiest, is de werking van het middel minder.
Echt stilstaan bij de juiste omstandigheden of deze zelf creëren (water geven), is de sleutel tot een succesvolle onkruidbestrijding. Elk compromis wordt keihard afgestraft.